ACTIVITATEA SECȚIILOR INSTITUTULUI „A. PHILIPPIDE" ÎN ANII 2004–2006

Cunoașterea activității secției de lingvistică și a celei de istorie literară, etnografie și folclor din anii 2004–2006 presupune consemnarea direcțiilor de cercetare, a publicațiilor Institutului, a studiilor și volumelor semnate de membrii și colaboratorii acestuia, a participării lor la manifestări științifice și a diferitelor altor aspecte referitoare la viața Institutului, preocupări înfățișate detaliat în „Buletinul Institutului de Filologie Română «A. Philippide»", cu apariții trimestriale. În paginile acestei publicații au apărut, de exemplu, în afară de informații constante privind activitatea departamentelor Institutului, lucrările publicate sau comunicările științifice și prezentarea simpozioanelor internaționale organizate în cadrul Institutului, portrete ale unor personalități ale lingvisticii și istoriei literare ieșene (nr. 2/2004, nr. 4/2004, nr. 1/2005, nr. 4/2005, nr. 1/2006); fragmente inedite din *Arhiva Dicționarului general al literaturii române* (nr. 4/2004, nr. 3/2005), reproducerea unor articole referitoare la istoricul Institutului (nr. 4/2004), cronica activității Asociației Culturale „A. Philippide" (devenită rubrică permanentă a „Buletinului", începând cu nr. 2/2005).

Date fiind și aceste posibilități de informare, în cele ce urmează vor fi schițate numai direcțiile și obiectivele esențiale ale cercetărilor întreprinse în cadrul departamentelor celor două secții.

1. Între anii 2004 și 2006, secția de lingvistică și cea de istorie literară, etnografie și folclor ale Institutului de Filologie Română „A. Philippide" au fost angajate în continuarea proiectelor academice demarate anterior, cu caracter fundamental și prioritar, de importanță națională. Activitatea de plan a cercetătorilor din departamentele Institutului s-a concretizat în redactarea lucrărilor și publicarea (parțială) a rezultatelor activității desfășurate în această perioadă; au fost tipărite articole, studii și volume colective sau de autor; valorificarea rezultatelor cercetărilor a avut loc și prin comunicări susținute la manifestări științifice de nivel național și internațional.

1.1. Activitatea membrilor departamentului de lexicologie–lexicografie s-a organizat în special în jurul *Dicționarului limbii române*, temă în cadrul căreia s-a finalizat pregătirea pentru tipar a părții a 3-a a tomului XIII, *Literele V, W, X* și *Y* (*vîclă–yucca*), apărut în 2005 (vezi *infra*, **2.1**). De asemenea, a fost finalizată revizia și pregătirea parțială pentru tipar a materialului de la Litera *L*, Partea 1 (*l – lherzolit*), precum și revizia unor părți din materialul aferent Literei *E*, Partea 1 (*e – epuvandabil*) și Partea a 2-a (*eradica – ezoterism*).

Din noiembrie 2003 până în octombrie 2005 s-a derulat grantul *Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic. Studii privind achiziționarea*, realizat în colaborare cu Facultatea de Informatică a Universității „Al. I. Cuza" din Iași, finanțat de MEdC prin CNCSIS. În acest proiect au fost implicați, în afara obligațiilor de serviciu, Cristina Florescu (director), Elena Dănilă, Gabriela Haja, Laura Manea, Mona Pădureanu și Marius-Radu Clim.

Începând din aprilie 2006 se derulează grantul *Resurse lingvistice în format electronic: Monumenta linguae dacoromanorum. Biblia 1688. Regum I, Regum II – ediție critică și corpus adnotat*, condus de Gabriela Haja, realizat în colaborare cu cercetători de la Facultatea de Litere și de la Facultatea de Informatică ale Universității „Al. I. Cuza" din Iași, finanțat de MEdC prin CNCSIS. Proiectul va fi finalizat în octombrie 2007.

1.2. *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina* a reprezentat, și în această perioadă, preocuparea fundamentală pentru membrii departamentului de dialectologie, angajați în continuarea cercetării pe trei direcții principale: redactarea *hărților* și a *materialului necartografiat*, revizia și editarea *textelor dialectale* și alcătuirea *glosarului dialectal* al sudului Moldovei. S-a pregătit, într-o formă adaptată tehnoredactării asistate de calculator (o noutate pe plan național în domeniu), o parte din hărțile și materialul necartografiat pentru volumul al III-lea al *Noului Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina*. În perspectiva tipăririi volumului în lucru, pentru verificarea posibilităților concrete de aplicare a programului de tehnoredactare asistată de calculator, prof. dr. Stelian Dumistrăcel a proiectat, în 2004, un *Prospect – machetă*, la realizarea căruia au colaborat cercetători din cadrul Departamentului de dialectologie (Doina Hreapcă, Luminița Botoșineanu, Florin-Teodor Olariu și Veronica Olariu), colaboratorii, autori ai *Atlasului*, de la Facultatea de Litere a Universității „Al. I. Cuza" (profesorii Vasile Arvinte și Adrian Turculeț) și cercetători de la Institutul de Informatică Teoretică a Filialei Iași a Academiei Române (Vasile Apopei, Silviu Bejinariu și Cătălin Bulancea). *Prospectul*, editat în 2005 (vezi *infra*, **2.1**), a fost lansat în cadrul Simpozionului internațional „Comunicare interculturală și integrare europeană" din noiembrie 2005. A fost pregătit pentru tipar o parte a materialului pentru volumul II, partea a doua, din *Texte dialectale*, seria *NALR. Moldova și Bucovina*. La tema *Bază de date pentru culegerea asistată de calculator. NALR. Moldova și Bucovina*, în colaborare cu Institutul de Informatică Teoretică a Filialei Iași a Academiei Române, s-a continuat stocarea informațiilor la zi și s-a lucrat la completarea bazei cu programele privitoare la editarea textelor dialectale (de asemenea, o noutate în domeniu).

1.3. Interesul cercetătorilor din departamentul de toponimie s-a axat, pe de o parte, pe activitatea la dicționarele toponimice zonale (ale bazinelor hidrografice

Bârlad, Moldova şi Trotuş, care sunt în stadiul de redactare; la dicţionarul bazinului hidrografic al Neamţului, lucrările se află în faza de redactare şi de continuare a documentării arhivistice şi lingvistice, precum şi de documentare pe teren) şi, pe de altă parte, pe finalizarea părţilor a treia şi a patra ale volumului I din *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, apărute în anii 2004 şi, respectiv, 2005 (vezi *infra*, **2.1**).

1.4. Pentru membrii departamentului de istorie literară, nucleul preocupărilor l-a constituit *Dicţionarul general al literaturii române* (DGLR), pentru care s-au redactat numeroase articole, între care: *Maria Carpov, I. Clopoţel, I. Gherghel, Miron Grindea, Sorana Gurian, Adrian Hurmuz, Emilian Marcu, I. M. Marinescu, Valeriu Victor Martinescu, Petru Manoliu, Vartan Mestugian, George Magheru, D. Marinescu-Marion, Constanţa Marino-Moscu, Constantin Manolache, Petru Manoliu, Ana Mâşlea, Horia Miclescu, Nicolae Mihăescu, N. Mihăescu-Nigrim, Ioan Missir, Aura Muşat, Leon Negruzzi, Ion Omescu, Maria S. Palade, N. Papatanasiu, Liviu Papuc, Erastia Peretz, Ion Peretz, G. Petcu, Maria Platon, George Petcu, Petre Paulescu, Mircea Pavelescu, Paul Păun, Dorin Popa, Corneliu Popel, Vasile Pop, Iulian Popescu, Savu Preda, Constantin Pricop, Maura Prigor, Eugeniu Revent, T. C. Stan, Aglae Pruteanu, Andreas Rados, N. Rădulescu-Niger, Constantin Râuleţ, Victor Rodan, Silviu Rusu, D. Tomescu, Sandu Tzigara-Samurcaş, Alexandru Tzigara-Samurcaş, Eugeniu Sperantia, Mihail D. Stamati, Bogdan Ulmu*, respectiv revistele „Ideea românească" (1935–1937; 1939), „Noua revistă română", „Politica", „Revista nouă" – Câmpina. S-au efectuat revizia şi pregătirea pentru tipar la întreg materialul volumelor I (*A–B*) şi II (*C–D*)– apărute în 2004, III (*E–K*) şi IV (*L–O*), apărute în 2005, V (*P–R*), sub tipar, VI (*S–T*), revizie parţială (vezi *infra*, **2.1**). Au fost efectuate un număr de 230 de copii fotografice (scriitori din perioada 1900–1950) în vederea completării fondului iconografic al DGLR. Baza de date a DGLR a fost completată cu materialul informativ rezultat din fişarea publicaţiilor de cultură sau ştiinţifice apărute în perioada martie 2003–2006.

În perioada 2005–2006, un colectiv de la departamentul de istorie literară a fost implicat în proiectul, iniţiat şi condus de Ofelia Ichim, *Evidenţa informatizată a vieţii literare româneşti dintre 1900–2006*, finanţat din fondul de granturi al Academiei Române.

1.5. Cercetătorii de la departamentul de etnografie şi folclor, reconstituit de la 1 ianuarie 2004 şi condus de Ion H. Ciubotaru, au continuat operaţiunile de arhivare a documentelor existente în *Fondul Petru Caraman* (fişarea tematică şi geografică a colecţiei de folclor şi a materialelor etnolingvistice; Adina Ciubotariu) şi de valorificare a acestora (Ion H. Ciubotaru) (vezi *infra*, **3.2**) şi operaţiile de analiză şi sistematizare a fondurilor *Arhivei de Folclor a Moldovei şi Bucovinei (AFMB)*, preocupare permanentă a colectivului. S-au continuat cercetările la monografiile tematice: *Zona Tecuciului. Monografie folclorică* (Lucia Cireş) şi *Folclorul medical în Moldova. Tipologie şi corpus de texte* (Silvia Ciubotaru), lucrări încheiate şi predate în 2004, ultima, publicată în 2005.

Ion H. Ciubotaru a finalizat în 2005 cercetările publicate în cel de-al treilea volum al seriei *Catolicii din Moldova. Universul culturii populare* (vezi *infra*, **2.1**). S-a continuat activitatea de documentare şi cercetare la proiectul colectiv *Obiceiuri şi ceremonialuri calendaristice din ciclurile riturilor de trecere*, respectiv *Obiceiurile nupţiale din Moldova. Tipologie şi corpus de texte* (Silvia Ciubotaru), *Obiceiurile de naştere din Moldova. Tipologie şi corpus de texte* (Adina Ciubotariu), *Obiceiurile funebre din Moldova. Tipologie şi corpus de texte* (Ion H. Ciubotaru).

2. Principalele publicaţii:

2.1. Volume reprezentând valorificarea temelor din planul de cercetare:

– *Dicţionarul general al literaturii române*, volumul I (*A–B*), 732 p., Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2004; volumul al II-lea (*C–D*), 812 p., Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2004; volumul al III-lea (*E–K*), 790 p., Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2005; volumul al IV-lea (*L–O*), 746 p., Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2005. Au colaborat, în calitate de membri ai comitetului de coordonare şi revizie, Victor Durnea, Florin Faifer, Dan Mănucă şi Remus Zăstroiu, iar în calitate de autori, Şerban Axinte, Lucia Berdan, Nicoleta Borcea, Constanţa Buzatu, Lucia Cireş, Ion H. Ciubotaru, Stănuţa Creţu, Gabriela Drăgoi, Sebastian Drăgulănescu, Victor Durnea, Florin Faifer, Ofelia Ichim, Dan Mănucă, Algeria Simota, Rodica Şuiu, Constantin Teodorovici, Remus Zăstroiu. Membri în comisia de coordonare şi revizie: Gabriela Drăgoi, Victor Durnea, Florin Faifer, Dan Mănucă, Remus Zăstroiu;

– *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, volumul I, partea a 3-a, *Toponimia Moldovei în documente scrise în limbi străine*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2004, XLII p. (*Prefaţă, Introducere* şi *Bibliografie*) + 244 p. Autori: Mircea Ciubotaru, Vlad Cojocaru, Gabriel Istrate. Schemă lexicografică şi norme de redactare: Dragoş Moldovanu. Revizie generală: Mircea Ciubotaru;

– *Catolicii din Moldova. Universul culturii populare*, volumul III, *Poezia obiceiurilor tradiţionale*, *Literatura populară*, *Folclorul muzical*, Iaşi, Editura Presa Bună, 2005, 624 p. Autor: Ion H. Ciubotaru;

– *Dicţionarul limbii române (DLR)*, tomul XIII, partea a 3-a, *Litera V (vîclă–vuzum). Literele W, X, Y*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005, 588 p. Autori: Doina Cobeţ, Rodica Cocîrţă, Eugenia Dima, Cristina Florescu, Gabriela Haja, Laura Manea, Corneliu Morariu, Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil, Rodica Radu, Mioara Săcrieru-Dragomir, Mioara Vişoianu, Victoria Zăstroiu; au mai colaborat: Lucia Cifor, Elena Dănilă. Revizori: Doina Cobeţ, Eugenia Dima, Cristina Florescu, Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil şi Victoria Zăstroiu; au mai colaborat la revizie: Elena Dănilă şi Gabriela Haja. Analist programator: Monica Pădureanu; operatori date: Monica Pădureanu, Iolanda Lăcătuşu, Georgiana Puşcaşu;

– *Folclorul medical din Moldova. Tipologie şi corpus de texte*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, 576 p. Autor: Silvia Ciubotaru.

– *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina*, III. *Prospect* – editare informatizată, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, XX + 46 p. Autori: Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion Florea, Ion Nuţă, Adrian Turculeţ; colaboratori: de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Luminiţa Botoşineanu, Doina Hreapcă, Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu şi, de la Institutul de Informatică Teoretică al Filialei Iaşi a Academiei Române, Vasile Apopei, Silviu Bejinariu, Cătălin Bulancea (cf. şi www.iit.tuiasi.ro/iit/editare_td/atlas/atlas.html);

– *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, volumul I, partea a 4-a, *Toponimia Moldovei în cartografia europeană veche (cca 1395–1789)*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, 412 p. Autor: Dragoş Moldovanu.

2.2. Alte publicaţii:

– „Anuar de lingvistică şi istorie literară", t. XLII–XLIII, 2002–2003, 272 p.;

– *Spaţiul lingvistic şi literar românesc din perspectiva integrării europene*, lucrările simpozionului internaţional cu acelaşi titlu, organizat în anul 2004 de Institutul de Filologie Română „A. Philippide". Volum îngrijit de Dan Mănucă, Ofelia Ichim şi Florin-Teodor Olariu, Iaşi, Editura Alfa, 2004, 484 p.;

– *Dicţionarul limbii române (DLR) în format electronic. Studii privind achiziţionarea*, Iaşi, Editura Alfa, 2005, 76 p. Autori: Bogdan-Mihai Aldea, Elena Dănilă, Corina Forăscu, Gabriela Haja. Coordonator: Gabriela Haja;

– *Comunicare interculturală şi integrare europeană*, lucrările simpozionului internaţional cu acelaşi titlu, organizat în anul 2005 de Institutul de Filologie Română „A. Philippide". Volum îngrijit de Elena Dănilă, Ofelia Ichim şi Florin-Teodor Olariu, Iaşi, Editura Alfa, 2006, 322 p.;

– „Buletinul Institutului de Filologie Română «A. Philippide»" (anul V, 2004, nr. 1–4, anul VI, 2005, nr. 1–4, anul VII, 2006, nr. 1–3).

3. Relevante pentru ansamblul activităţii celor două secţii – de lingvistică, respectiv de istorie literară, etnografie şi folclor – sunt şi numeroasele articole, studii şi recenzii publicate de membrii Institutului în periodice prestigioase, din ţară şi de peste hotare, precum şi volumele apărute în perioada de referinţă, având printre autori cercetători şi colaboratori ai acestuia.

3.1. În anii 2004–2006, cercetătorii (şi colaboratorii) departamentelor de lingvistică au semnat o serie de studii apărute în diverse reviste de profil: „Analele ştiinţifice ale Universităţii «Al. I. Cuza»", Iaşi (Luminiţa Botoşineanu, Mircea Ciubotaru, Elena Dănilă, Florin-Teodor Olariu); „Analele Universităţii «Ştefan cel Mare»", Suceava (Elena Dănilă); „Analele Putnei", Iaşi (Mircea Ciubotaru); „Limba română", Chişinău (Elena Dănilă, Stelian Dumistrăcel, Mioara Săcrieru-Dragomir); „Bolletino dell'Atlante

Linguistico Italiano", Torino (Luminița Botoșineanu, în colab.); „British Medical Journal", Londra–București (Mircea Ciubotaru); „Limba română", București (Gabriela Haja); „Convorbiri literare", Iași (Luminița Botoșineanu, Stelian Dumistrăcel, Veronica Olariu, Carmen Gabriela Pamfil); „Conica", Iași (Mioara Săcrieru-Dragomir); „Dacia literară", Iași (Stelian Dumistrăcel); „Philologica Jassyensia", Iași (Laura Manea); „Revista română", Iași (Luminița Botoșineanu, Daniela Butnaru, Mircea Ciubotaru, Stelian Dumistrăcel, Cristina Florescu, Veronica Olariu); „Semn", Bălți (Stelian Dumistrăcel); „Studii și cercetări de onomastică", Craiova (Dana Butnaru, Mircea Ciubotaru); „Studii și cercetări lingvistice", București (Gabriela Haja); „Timpul", Iași (Cristina Florescu, Gabriela Haja), sau în diverse volume colective: Academia Română, *Unitatea limbii române cu privire specială la Basarabia și Bucovina*. Lucrările Sesiunii științifice organizate de Secția de Filologie și Literatură, București, Editura Academiei, 2004, *Omagiu profesorului și omului de știință Anatol Ciobanu la 70 de ani*, Chișinău, CEPSUM–2004, 2005 (Stelian Dumistrăcel); *Prefață* la Elena Grosu, *Dicționar de sinonime. Lexic. Expresii. Locuțiuni*, Chișinău, Editura Epigraf, 2005 (Cristina Florescu); *Studia in honorem magistri Vasile Frățilă*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2005 (Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă); *Strategii actuale în lingvistică, glotodidactică și știința literară*, volumele 1, 2, 4, Bălți, 2004 (Daniela Butnaru, Marius-Radu Clim, Elena Dănilă, Mioara Săcrieru-Dragomir); *Tradiție și inovație în studiul limbii române. Actele celui de-al 3-lea Colocviu al Catedrei de Limba Română*, Editura Universității din București, 2004 (Elena Dănilă); *Cercetări actuale în domeniul limbilor și literaturilor moderne*, Casa Editorială „Demiurg", Iași, 2005 (Marius-Radu Clim, Elena Dănilă); *Journée de la francophonie*, 10ème édition. Actes du Colloque „Masculin / feminin". Perspectives littéraire, linguistique, didactique, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2005 (Cristina Florescu); *Limba română – structură și funcționare*. Actele celui de-al 4-lea Colocviu al Catedrei de Limba Română, Editura Universității din București, 2005 (Elena Dănilă, Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu); *Omagiu profesorului universitar Anatol Ciobanu*, Chișinău, Editura Universității de Stat, 2005 (Stelian Dumistrăcel, Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu); *Limba și literatura română. Regional – național – european* (reunind lucrările simpozionului cu același titlu, Iași–Chișinău, noiembrie 2005), volum îngrijit de Luminița Botoșineanu (care a asigurat și redactarea computerizată) și Victor Durnea, Iași, Casa Editorială „Demiurg", 2006 (Luminița Botoșineanu, Elena Dănilă, Stelian Dumistrăcel, Gabriela Haja, Carmen Gabriela Pamfil).

Activitate publicistică, prin tipărirea de volume de autor (**a**), prin colaborarea la volume colective (**b**), prin editarea de volume, respectiv colaborarea la editarea unor volume (**c**) și prin traduceri (**d**):

(a)

– Elena Tamba-Dănilă, *Vechi și nou în sintaxa limbii române*, Iași, Casa Editorială „Demiurg", 2004, 200 p.;

– Vlad Cojocaru, *Toponimia văii mijlocii a Trotuşului. Dinamica structurilor toponimice*, Iaşi, Casa Editorială „Demiurg", 2005, 140 p. + 4 planşe;

– Cristina Florescu, *Consideraţii cu privire la limbajul familiar românesc*. Conferinţele Academiei Române, Ciclul *Limba română şi relaţiile ei cu istoria şi cultura românilor*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005, 18 p.;

– Gabriela Haja, *Terminologia teatrală românească. De la începuturi până la 1913*, Iaşi, Editura T, 2005, 280 p.;

– Gabriela Haja, Rodica Radu, *Dicţionar enciclopedic. Junior* [Nume comune], Revizie: Doina Cobeţ, Eugenia Dima, Chişinău, Editura Cartier, 2005, 1728 p.

– Ion-Horia Бирляну, Г. Я. Жерновей, *Діалектологія румунської мови*, Частина I, Чернівецький Національний Університет імені „Юрія Фєдьковича", Чернівці, „Рута", 2005;

– Stelian Dumistrăcel, *Limbajul publicistic românesc din perspectiva stilurilor funcţionale*, Iaşi, Editura Institutul European, 2006, 260 p.;

– Stelian Dumistrăcel, *Discursul repetat în textul jurnalistic. Tentaţia instituirii comuniunii fatice prin mass-media*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza" Iaşi, 2006, 392 p.

– Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil, Rodica Radu, Victoria Zăstroiu, *Noul dicţionar universal al limbii române*, Bucureşti–Chişinău, Editura Litera Internaţional, 2006, 1676 p.;

(b)

– Dragoş Moldovanu, *Gherăeşti, un sat din ţinutul Romanului*, Iaşi, Editura Presa Bună, 2003, 396 p. (capitolul *Toponimia satului Gherăeşti*, p. 247–266)*;

– Florin Faifer, Gabriela Dima, Laura Manea, *Dicţionar enciclopedic ilustrat. Junior* [Nume proprii], revizor: Florin Faifer, Chişinău, Editura Cartier, 2004, 1728 p.;

– Irina Andone, Lucia Cifor, Cristina Florescu, *Dicţionarul limbajului poetic eminescian. Semne şi sensuri poetice. I. Arte*, coordonator: Dumitru Irimia, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, 246 p.;

– Daniela Butnaru, *Adjudeni. Şase veacuri de prezenţă catolică pe valea Siretului*, Iaşi, Editura Sapientia, 2005, 398 p. (capitolul *Toponimia satului Adjudeni*, p. 187–207);

– Mircea Ciubotaru, *Podgoria Cotnari*, coordonator acad. Valeriu D. Cotea, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006, 652 p. (capitolul *Evoluţia aşezărilor. Istoria proprietăţilor şi viticulturii*, p. 9–226);

(c)

– Ion Nuţă: Ioan Cantacuzino, *Poezii noo. Alcătuite dă I... C...*, ediţie critică, studiu introductiv, note, variante, comentarii, glosar şi bibliografie de..., Iaşi, Editura Moldova, 2005, 230 p.;

– Al. Andriescu, Eugenia Dima, Gabriela Haja, Mioara Săcrieru-Dragomir şi N. A. Ursu, consultant ştiinţific: *Monumenta linguae dacoromanorum. Biblia 1688, Pars VI, Iosue, Judicum, Ruth*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2004, 386 p.;

---

* Includem aici şi lucrările, apărute în 2003, care nu au fost menţionate în *Cronica* din volumul precedent al ALIL

– Florin-Teodor Olariu: *Signa in rebus. Studia semiologica et linguistica in honorem M. Carpov*, supliment al „Analelor ştiinţifice ale Universităţii «Al. I. Cuza» din Iaşi. Secţiunile Lingvistică şi Limbi străine (2005)", Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, 336 p.;

(d)

– Luminiţa Botoşineanu: Ferdinand de Saussure, *Scrieri de lingvistică generală*. Text stabilit şi editat de Simon Bouquet şi Rudolf Engler cu colaborarea lui Antoinette Weil, Traducere de..., Iaşi, Editura Polirom, 2004, 352 p.;

3.2. Membrii departamentelor de istorie literară şi de etnografie şi folclor au publicat articole, studii şi recenzii în numeroase periodice din ţară şi din străinătate: „Analele ştiinţifice ale Universităţii «Al. I. Cuza»", Iaşi (Şerban Axinte); „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei", Iaşi (Lucia Cireş, Adina Ciubotariu, Ion H. Ciubotaru, Silvia Ciubotaru); „Ateneu", Bacău (Florin Faifer); „Convorbiri literare", Iaşi (Adina Ciubotariu, Florin Faifer, Ofelia Ichim, Dan Mănucă, Amalia Voicu); „Cronica", Iaşi (Ion H. Ciubotaru, Florin Faifer, Dan Mănucă, Amalia Voicu); „Dacia literară", Iaşi (Şerban Axinte, Adina Ciubotariu, Dan Mănucă), „Dialog", Iaşi (Şerban Axinte); „Dunărea de Jos", Galaţi (Florin Faifer); „Însemnări ieşene", Iaşi (Florin Faifer); „Limba română", Chişinău (Ofelia Ichim, Dan Mănucă); „Observator cultural", Bucureşti (Şerban Axinte); „Philologica Jassyensia", Iaşi (Şerban Axinte, Adina Ciubotariu, Ofelia Ichim, Amalia Voicu); „Poezia", Iaşi (Amalia Voicu); „Revista română", Iaşi (Lucia Cireş, Adina Ciubotariu, Ion H. Ciubotaru, Silvia Ciubotaru, Victor Durnea, Florin Faifer, Ofelia Ichim, Amalia Voicu, Remus Zăstroiu); „România literară", Bucureşti (Victor Durnea); „Saeculum", Bucureşti (Dan Mănucă); „Studia et acta iudeorum Romaniae", Tel Aviv, Israel (Florin Faifer); „Studia Universitatis «Babeş–Bolyai». Philologia", Cluj-Napoca (Victor Durnea); „Studii şi cercetări ştiinţifice", Bucureşti (Dan Mănucă); „Timpul", Iaşi (Şerban Axinte, Lucia Cireş); „Tomis", Constanţa (Şerban Axinte); „Transilvania", Sibiu (Victor Durnea).

Contribuţii ale cercetătorilor din această secţie au apărut, de asemenea, în următoarele culegeri de studii, volume cuprinzând lucrările unor manifestări ştiinţifice etc.: Academia Română, Institutul „A. D. Xenopol", *Ştefan cel Mare la cinci secole de la moartea sa*, Iaşi, Editura Alfa, 2003 (Lucia Cireş); *Studiu introductiv* la ediţia anastatică a revistei „Ion Creangă", volumul 1, Vaslui, 2004 (Ion H. Ciubotaru); *Constantin C. Angelescu. Centenar 2005*, Iaşi, Editura Institutul European, 2006 (Remus Zăstroiu); *Limba şi literatura română. Regional – naţional – european* (reprezentând lucrările simpozionului cu acelaşi titlu, Iaşi–Chişinău, noiembrie 2005), volum îngrijit de Luminiţa Botoşineanu (care a asigurat şi redactarea computerizată) şi Victor Durnea, Iaşi, Casa Editorială „Demiurg", 2006 (Victor Durnea); *Prefaţă* la Gh. Scripcaru şi Valerius M. Ciucă, *Mihai Eminescu. Încercare de patografie*, Iaşi, Editura Junimea, 2005 (Dan Mănucă);

O bogată activitate publicistică au avut cercetătorii aceleiaşi secţii prin tipărirea de volume de autor (**a**), prin colaborarea la diverse volume colective (**b**), pein editarea unor volume (**c**) ori prin traduceri (**d**):

(a)

- Florin Faifer, *Filtru*, Iaşi, Editura Cronica, 2005, 204 p.;
- Dan Mănucă, *Literatură şi ideologie*, Iaşi, Editura Timpul, 2005, 250 p.;
- Dan Mănucă, *Scriitori junimişti*, Iaşi, Editura Princeps Edit, 2005, 286 p.;
- Constantin Teodorovici (în colaborare cu Rafael Pisot), *Dicţionar român – spaniol de expresii şi locuţiuni*, Iaşi, Editura Polirom, 2005, 688 p.;
- Amalia Voicu, *Stele în rouă (haiku-uri)*, Iaşi, Editura Panfilius, 2005, 114 p.;

(b)

- Ion H. Ciubotaru,*Gherăeşti, un sat din ţinutul Romanului*, Iaşi, Editura Presa Bună, 2003, 396 p. (capitolul *Dăinuiri etno-folclorice*, p. 267–393);
- Amalia Voicu, *Dicţionar frazeologic român selectiv, cu echivalenţe în limbile franceză, engleză şi neogreacă*, coordonatori: Mircea Fotea şi Ecaterina Ţăranu, Iaşi, Editura Lumea, 2004, 524 p.;
- Amalia Voicu, *Dintre sute de catarge*, volum îngrijit de Adrian Voica şi Pavel Toma, Iaşi, Editura Universitas XXI, 2004, 322 p.;
- Lucia Cireş, *Adjudeni. Şase veacuri de prezenţă catolică pe valea Siretului*, Iaşi, Editura Sapientia, 2005, 398 p. (capitolul *Cultura tradiţională*, p. 90–186);
- Sebastian Drăgulănescu, *Dicţionarul limbajului poetic eminescian. Semne şi sensuri poetice*, volumul I. *Arte*, coordonator: Dumitru Irimia, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, 246 p.;
- Adina Ciubotariu, *Dicţionarul limbajului poetic eminescian. Concordanţele postume*, volumele I–IV, coordonator: Dumitru Irimia, Iaşi, Editura Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2006, 2374 p.;
- Amalia Voicu, *Dicţionar de postmodernism. Monografii şi corespondenţe tematice*, Iaşi, Editura Institutul European, 2006, 300 p.;

(c)

- Ion H. Ciubotaru: Petru Caraman, *Vechiul cântec popular ucrainean despre Ştefan Voievod şi probleme lingvistico-etnografice aferente*, ediţie îngrijită, cuvânt înainte de..., Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, 268 p.;
- Ion H. Ciubotaru: Petru Caraman, *Kochanowski – Dosoftei. Psaltirea în versuri. Influenţa lui Kochanowski asupra lui Dosoftei şi consideraţii critico-axiologice*, ediţie îngrijită, tabel cronologic de..., prefaţă de Al. Andriescu, Iaşi, Editura Trinitas, 2005, 268 p.;
- Victor Durnea (în colaborare cu Gheorghe Hrimiuc-Toporaş), *Anchete literare în perioada 1890–1914*, ediţie îngrijită şi prefaţată de..., Iaşi, Editura Alfa, 2005, 358 p.;

– Victor Durnea (în colaborare cu Vasile Pop-Luca): *Scrisori către N. I. Herescu*, ediție îngrijită și prefațată de..., Iași, Editura Alfa, 2005, 304 p.;

– Florin Faifer (ediție în colaborare cu Laurențiu Faifer): Virgil Homutescu, *Surâsuri triste. „Balade amărui"*, Iași, Editura DamArt, 2005, 70 p.;

(d)

– Victor Durnea: Guy Petitdemange, *Filozofi și filozofii ale secolului al XX-lea*, Traducere de..., Chișinău, Editura Cartier, 2003, 528 p.;

4. O serie de simpozioane și colocvii organizate de Institutul „A. Philippide" sau desfășurate sub egida altor instituții au numărat printre participanți cercetători din cadrul secției de lingvistică și al celei de istorie literară, etnografie și folclor.

4.1. Institutul „A. Philippide" organizează, din 2002, o manifestare științifică de interes internațional, devenită, după patru ani, o tradiție: 2004, *Spațiul lingvistic și literar românesc din perspectiva integrării europene*; 2005, *Comunicare interculturală și integrare europeană*, 2006, *Identitatea culturală românească în contextul integrării europene*. Aceste manifestări au reușit să atragă atenția lumii științifice și să adune specialiști de marcă din țară și din străinătate (vezi *infra*, **6**). Comunicările susținute la simpozioanele din 2004 și 2005 au fost reunite în două volume, publicate, în scurt timp, la Editura Alfa (vezi *supra*, **2.2**).

4.2. Substanțială a fost participarea lingviștilor din departamentele de lexicologie–lexicografie, dialectologie și toponimie și la alte simpozioane, congrese și conferințe de profil, din țară și din străinătate:

– Colocviul „Masculin / feminin", organizat de Universitatea „Al. I. Cuza" și Centrul Cultural Francez cu prilejul Zilelor Francofoniei, Iași, 25–27 martie 2004 (Cristina Florescu);

– Simpozionul „Ștefan cel Mare – 500", organizat de Universitatea Populară „Vârful Câmpului", Botoșani, 14 mai 2004 (Stelian Dumistrăcel);

– *Al doilea Seminar Internațional al proiectului AMPER* (*Atlas multimédia prosodique de l'espace roman*), Grenoble, Franța, 3–4 iunie 2004 (Luminița Botoșineanu);

– Simpozionul național „Eminescu. Carte – Cultură – Civilizație", organizat de Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu" și de Departamentul Cultură al Prefecturii județului Botoșani, Botoșani, 13–15 iunie 2004 (Cristina Florescu, Gabriela Haja);

– Simpozionul „Ștefan cel Mare și epoca sa", organizat de Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" al Academiei Române, Iași, 18–19 iulie 2004 (Stelian Dumistrăcel);

– „Third European Conference on Intelligent Systems and Technologies (ECIT 2004)", Iași, 21–23 iulie 2004 (Florin-Teodor Olariu);

– Al XXIV-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILPR), desfășurat sub egida Societății de lingvistică romanică, în cadrul Departamentului de limbi europene de la Universitatea din Wales, Aberystwyth, Marea Britanie, 1–6 august 2004 (Cristina Florescu);

– Al XVIII-lea Congres Internațional IOSOD (The International Organisation for the Study of the Old Thestament), organizat de Universitatea din Leiden, Academia Regală Olandeză și Neederlands Organisation for Scientific Research, 1–6 august 2004 (Veronica Olariu);

– Ședința Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române, 14 septembrie 2004 (Mircea Ciubotaru);

– Colocviul „Tratamentul neologismelor în limba română în mileniul III", organizat de Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", sub auspiciile Secției de Filologie și Literatură a Academiei Române, cu sprijinul Uniunii Latine și în colaborare cu Asociația Română de Terminologie TermRom și cu Universitatea din București (Facultatea de Litere și Facultatea de Limbi și literaturi străine), 23–24 septembrie 2004 (Elena Dănilă, Cristina Florescu, Gabriela Haja);

– Conferința „Strategii actuale în lingvistică, glotodidactică și știința literară", organizat de Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălți, Republica Moldova, 15–16 octombrie 2004 (Marius-Radu Clim, Elena Dănilă);

– Colocviul internațional „Științe ale educației – dinamică și perspectivă", organizat de Universitatea „Ștefan cel Mare", Suceava, 6–7 mai 2005 (Florin-Teodor Olariu);

– Simpozionul național „Cercetări actuale în domeniul limbilor și literaturilor moderne", organizat de Catedra de limbi moderne a Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa", Iași, 23 mai 2005 (Marius-Radu Clim, Elena Dănilă);

– „Forum România III", Viena, Austria, 20–21 octombrie 2005 (Florin-Teodor Olariu);

– Atelierul de lucru „Resurse Lingvistice Românești și Instrumente pentru Prelucrarea Limbii Române" organizat de Universitatea „Al. I. Cuza" (Facultatea de Informatică) și Academia Română (Institutul de Cercetări în Inteligența Artificială, București și Institutul de Informatică teoretică, Iași), Iași, 3 noiembrie 2005 (Luminița Botoșineanu, Elena Dănilă, Stelian Dumistrăcel, Cristina Florescu, Gabriela Haja, Doina Hreapcă, Florin-Teodor Olariu);

– Colocviul internațional „Omul și mitul", organizat de Universitatea „Ștefan cel Mare" (Facultatea de Litere), Suceava 3–5 noiembrie 2005 (Elena Dănilă, Florin-Teodor Olariu);

– Simpozionul internațional „Limba și literatura română. Regional – național – universal", organizat de Universitatea „Al. I. Cuza" (Facultatea de

Litere), Universitatea de Stat din Moldova (Facultatea de Litere) şi de Asociaţia Astra. Despărţământul „Mihail Kogălniceanu", Iaşi – Chişinău, 24–27 noiembrie 2005 (Luminiţa Botoşineanu, Elena Dănilă, Stelian Dumistrăcel, Gabriela Haja);

– Colocviul „Limba română – aspecte sincronice şi diacronice", Universitatea din Bucureşti, 8–9 decembrie 2005 (Daniela Butnaru, Elena Dănilă, Gabriela Haja);

– Simpozionul internaţional „La cultura italiana in Romania", organizat de Universitatea „Al. I. Cuza" în colaborare cu Istituto Italiano di Cultura, din Bucureşti, Iaşi, 12–13 mai 2006 (Eugenia Dima, Stelian Dumistrăcel);

– Atelierul CONSILR (Consorţiul de Informatizare pentru Limba Română) „Resurse lingvistice româneşti şi instrumente pentru prelucrarea limbii române" organizat de Universitatea „Al. I. Cuza" (Facultatea de Informatică), şi Academia Română (Institutul de cercetări în inteligenţă artificială, Bucureşti, şi Institutul de Informatică Teoretică Iaşi), Iaşi, 3–4 noiembrie 2006 (Cristina Florescu, Gabriela Haja);

– Conferinţa Naţională de Filologie „Limba română – azi", organizată de Universitatea „Al. I. Cuza" (Facultatea de Litere), Academia Română, Filiala Iaşi (Institutul de Filologie Română „A. Philippide"), Societatea de Ştiinţe Filologice din România, Filiala Iaşi, Universitatea de Stat din Republica Moldova (Chişinău, Facultatea de Litere), Academia de Ştiinţe a Republicii Moldova, Societatea „Limba noastră cea română" din Republica Moldova, 3–6 noiembrie 2006 (Luminiţa Botoşineanu, Daniela Butnaru, Elena Dănilă, Mioara Dragomir, Stelian Dumistrăcel, Cristina Florescu, Gabriela Haja);

– Colocviul Comemorativ „Tradiţie şi modernitate în abordarea limbajului", organizat de Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălţi, Republica Moldova, 11 noiembrie 2006 (Daniela Butnaru, Elena Dănilă, Mioara Săcrieru-Dragomir);

– Al VI-lea Colocviu al Catedrei de Limba Română, Universitatea din Bucureşti (Facultatea de Litere), 29–30 noiembrie 2006 (Elena Dănilă, Cristina Florescu, Gabriela Haja).

4.3. Cercetători din departamentele de istorie literară, de etnografie şi folclor au susţinut comunicări la diferite simpozioane, congrese şi conferinţe de profil din ţară şi din străinătate:

– Festivalul literar „Mihai Eminescu", Suceava, Universitatea „Ştefan cel Mare", ediţia a XIII-a, 15 ianuarie 2004 (Dan Mănucă);

– Simpozionul „De o sută de ani «Convorbiri literare» – seria nouă", organizat de revista „Convorbiri literare", Muzeul Literaturii Române Iaşi, 24 aprilie 2004 (Dan Mănucă);

– Colocviul „Mileniul Caragiale continuă", organizat de Ministerul Culturii şi Cultelor, Biblioteca „Nicolae Milescu-Spătarul" Vaslui, 25 aprilie 2004 (Dan Mănucă);

– Simpozionul „Identitate națională și integrare culturală", organizat de Institutul Cultural Român, București, 6 mai 2004 (Dan Mănucă);

– Simpozionul „Ștefan cel Mare și epoca sa", organizat de Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" al Academiei Române, Iași, 18–19 iulie 2004 (Lucia Cireș);

– Simpozionul *Prezența teatrului german în Moldova*, 14–15 octombrie 2004 (Nicoleta Borcea, Remus Zăstroiu);

– Simpozionul aniversar „Centenarul C.C. Angelescu", organizat de Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" al Academiei Române, Iași, 15 septembrie 2005 (Remus Zăstroiu);

– Simpozionul „Panait Istrati", organizat de Muzeul literaturii române, Casa Pogor, Iași, 11 iunie 2005 (Amalia Voicu);

– Simpozionul anual al Muzeului „Mihail Codreanu", Iași, 20 octombrie 2004, 20 octombrie 2005 (Remus Zăstroiu);

– „Forum România III", Viena, Austria, 20–21 octombrie 2005 (Ofelia Ichim);

– Colocviul internațional „Discursul specializat: teorie și practică", Universitatea „Dunărea de Jos" (Facultatea de Litere și Teologie), Galați, 28–29 octombrie 2005 (Amalia Voicu);

– Colocviul de critică și istorie literară „Mihai Drăgan", Bacău, 2 noiembrie 2005 (Dan Mănucă);

– Simpozionul internațional „Limba și literatura română. Regional – național – universal", organizat de Universitatea „Al. I. Cuza" (Facultatea de Litere), Universitatea de Stat din Moldova (Facultatea de Litere) și de Asociația Astra. Despărțământul „Mihail Kogălniceanu", Iași–Chișinău, 24–27 noiembrie 2005 (Victor Durnea);

– Colocviul tinerilor scriitori, organizat de Uniunea Scriitorilor din România, București, 5–6 mai 2006 (Șerban Axinte);

– Simpozionul internațional „Interferențe culturale româno-spaniole", organizat de Universitatea „Ștefan cel Mare" din Suceava și Institutul „Cervantes" din București, Suceava 11–12 mai 2006 (Șerban Axinte);

– Simpozionul internațional „Avangarda românească. Centenarele începutului de mileniu: Cugler. Voronca. Roll", organizat de Institutul pentru Cercetare avangardei românești și europene, București, 23–26 mai 2006 (Șerban Axinte, Victor Durnea).

5. Prestigiul profesional al cercetătorilor Institutului „A. Philippide" este recunoscut prin calitatea de conducători de doctorate și prin prezența unora dintre membrii departamentelor în comisii de acordare a titlului de doctorat din țară și din străinătate.

Au făcut parte din comisii pentru susținerea unor teze de doctorat la Universitatea „Al. I. Cuza" și la Universitatea de Arte „G. Enescu" din Iași următorii membri ai Institutului:

– în calitate de conducători științifici ai tezelor (în paranteză se menționează numele autorilor și data susținerii):

Prof. dr. Dan MĂNUCĂ: *Perspective pluritextuale în poemul „Luceafărul" de Mihai Eminescu* (Eugenia-Simona Filip-Antofi, 13.02.2004); *Reflexe ale mitului orfic în literatura română* (Abramciuc Maria; 17.12.2004); *Drama cunoașterii și autenticității în literatura românească interbelică* (Diana Eni-Vrabie, 18.12.2004); *Eugen Barbu – romancier al barocului* (Ludmila Rotaraș, 18.12.2004); *Dramaturgia românească pe scena Teatrului Național din Iași – de la origini până la 1918* (Emilian Coșeriu, 26.11.2005); *Litigiul afectiv al ideilor. Ipostaze eseistice la Emil Cioran* (Dumitru Buzatu, 11.11.2006); *Literatura română contemporană în țările vecine* – 1945–2000 (Catinca Agachi, 2.06.2006);

Prof. dr. Stelian DUMISTRĂCEL: *Statutul sociolingvistic al graiurilor moldovenești din regiunea Odesa – Ucraina* (Polina Culcea-Kiseolar, 20.06.2005); *Sinonimia frazeologică în limba română din perspectiva lingvisticii integrale* (Cristinel Munteanu, 16.06.2006); *Retorica și pragmatica discursului publicitar* (Brînduşa-Mariana Amălăncei, 20.6.2006); *Discursul repetat, cod intertextual al literaturii postmoderne. Aplicație pe „Levantul", de Mircea Cărtărescu* (Ileana Alexandrescu, 13.07.2006); *Reflectarea limbii de lemn în proza literară românească din deceniile al VI-lea și al VII-lea* (Gina Aurora Dogaru-Necula, 17.07.2006);

Prof. dr. Florin FAIFER, la Universitatea de Arte „G. Enescu": *Resorturi psihologice și tipologii umane în teatru* (Ruxandra Bălăiță, 20.06.2006); *Destine dramatice limită în situații-limită. Transpuneri în limbaj scenic* (Mihaela-Sabina Arsenescu-Werner, 15.09.2006); *Figuri păpușărești în opera lui I. L. Caragiale. Valorificări regizorale* (Aurelian Bălăiță, 24.09.2006);

– în calitate de membri ai comisiilor de susținere publică: cercet.princ.gr.I dr. Cristina FLORESCU (nouă doctorate, la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași); cercet.princ.gr.I dr. Eugenia DIMA (opt doctorate, dintre care șapte la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, unul la Universitatea „Complutense" din Madrid, Spania); cercet.princ.gr.I dr. Remus ZĂSTROIU (șase doctorate, dintre care patru la Universitatea „Al. I. Cuza", două la Universitatea de Arte „G. Enescu" din Iași); prof.dr. Mircea CIUBOTARU (două doctorate, la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași).

6. Activitatea Institutului „A. Philippide" este receptată favorabil în mediile culturale și științifice din țară și străinătate.

6.1. „Anuarul de lingvistică şi istorie literară" se află în relaţii de schimb internaţional cu 21 de reviste şi cu instituţii ştiinţifice din 23 de ţări din Europa, America de Nord şi America de Sud.

6.2. Membri ai departamentelor de lingvistică, de istorie literară şi de etnografie şi folclor au avut participări la diverse evenimente ştiinţifice şi culturale, colaborări cu instituţii din ţară şi din străinătate:

– Stelian Dumistrăcel a prezentat la Centrul Cultural German conferinţa *Conservarea identităţii germanilor din Basarabia prin şcoală*, 28 aprilie 2004; de asemenea, a fost moderator la Simpozionul „Ştefan cel Mare şi epoca sa", organizat de Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" al Academiei Române, Iaşi, 18–19 iulie 2004; a susţinut conferinţa *Mesaj şi limbaj în mass-media românească actuală*, la Cursurile de vară „Limbă şi cultură românească" ale Universităţii „Al. I. Cuza" din Iaşi, 26 iulie 2004; a făcut parte din juriul constituit în vederea atribuirii, pe bază de concurs (finalizat la 30 iunie 2005), a unui nume pentru proiectul urbanistic iniţiat de „Iulius Group" în asociere cu Consiliul Local Municipal Iaşi; a fost colaborator şi consultant ştiinţific la emisiunea *Mărturii*, având ca temă populaţia catolică din Moldova („ceangăii"), realizată de Adina Vukovici, la TVR 2 (difuzată în ianuarie – februarie 2006); a fost membru în comisia de „laudatio" pentru acordarea academicianului Marius Sala a titlului de „doctor honoris causa" al Universităţii „Ştefan cel Mare" din Suceava, 6 martie 2006;

– Cristina Florescu a susţinut conferinţa *Consideraţii cu privire la limbajul familiar românesc* în cadrul Conferinţelor Academiei Române, Ciclul *Limba română şi relaţiile ei cu istoria şi cultura românilor*, 7 aprilie 2005;

– Luminiţa Botoşineanu, răspunzând unei solicitări din partea dlui Gheorghe Padioti, secretar la „Suţata Culturală Aromână" din Atena, Grecia, a identificat şi fotocopiat, în 2005, texte folclorice publicate de B. P. Hasdeu şi exegeze (Emil Vârtosu) referitoare la ecourile personalităţii lui Napoleon Bonaparte în Ţările Române şi în Balcani, în vederea elaborării de către un student aromân a unui studiu consacrat temei respective;

– directorul Institutului, prof. univ. dr. Dan Mănucă, a fost moderator la Simpozionul „Anul Sadoveanu după un secol", Muzeul „M. Sadoveanu" Iaşi, manifestare organizată de Ministerul Culturii şi Cultelor, aprilie 2004; a prezentat la Universitatea de Medicină şi Farmacie „Gr. T. Popa" Iaşi conferinţa *Controverse eminesciene*, 15 iunie 2004; a fost preşedintele juriului de acordare a premiilor la Salonul internaţional de carte românească, ediţia a XIII-a, Iaşi, 7–9 octombrie 2004, organizat de Ministerul Culturii şi Cultelor şi Biblioteca Judeţeană „Gh. Asachi"; a fost moderator la Colocviul „Un secol de Sadoveanu", organizat de Ministerul Culturii şi Cultelor şi Muzeul Literaturii Române, Iaşi, 5 noiembrie 2004; a susţinut conferinţa *Actualitatea junimismului* la Cenaclul Uniunii Scriitorilor, ediţia a III-a, Iaşi 18 martie 2005, dată la care a fost ales membru al comitetului de conducere al Uniunii

Scriitorilor, Filiala Iaşi; a fost membru al comisiei de jurizare şi premiere de la Târgul Naţional de Carte „Librex 2005", Iaşi, 13–17 aprilie 2005; a fost moderatorul Colocviului „Lucian Blaga – 110 ani de la naştere", în cadrul Zilelor Revistei „Convorbiri literare", 23 aprilie 2005; a prezentat conferinţa *Interacţiunea artelor* şi volumele I şi II ale *Dicţionarului general al literaturii române*, Bucureşti, Editura Editura Univers Enciclopedic, 2004, 2005, la Cercul pedagogic al profesorilor de limba română din judeţul Iaşi, Hârlău, 14 mai 2005; a susţinut conferinţa *Orientări în cultura românească în secolele XVII – XIX*, la Cursurile de vară *România – limbă şi civilizaţie*, organizate de Universitatea „Al. I. Cuza", 11 iulie 2005; a fost preşedintele juriului la Salonul internaţional de carte românească, ediţia a XIV-a, Iaşi, 30 septembrie – 1 octombrie 2005; a fost preşedinte al juriului pentru acordarea Premiilor Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Iaşi (ales la 25 octombrie 2005);

– Amalia Voicu a jurizat secţiunea de *Poezie* a concursului *Armonii de primăvară* de la Vişeul de Sus, Maramureş, 1–3 mai 2005.

7. În perioada 2004 – 2006 au avut loc fructuoase schimburi de experienţă cu o serie de profesori de la universităţi din străinătate – reputaţi specialişti în diverse domenii ale lingvisticii, dar şi în alte domenii umaniste – care au vizitat Institutul: prof. univ. dr. Patrice Brasseur, de la Universitatea din Avignon (Franţa), autor al *Atlasului lingvistic şi etnografic normand*, 25 martie 2005; prof. univ. dr. Vasile Pavel, şef de sector la Institutul de Lingvistică al Academiei de Ştiinţe a Republicii Moldova, 20 iunie 2005; profesor dr. Paul E. Michelson, Departamentul de Istorie al Universităţii din Huntington (SUA), 25 iulie 2006.

La solicitarea coordonatorilor manualului de romanistică intitulat *Romänische Sprachgeschichte / Histoire de langues romanes* (lingvişti germani Gerhard Ernst, Martin-Dietrich Glessgen, Christian Schmidtt, Wolfgang Schweickard), Stelian Dumistrăcel şi Doina Hreapcă au redactat capitolul 212. *Histoire des dialectes dans la Romania. Romania du Sud-Est. / Geschichte von Dialekten in der Romania: Südostromania*, din vol. III al lucrării (30 de pagini), sub tipar la Walter de Gruyter, Berlin–New York.

7.1. Cu prilejul simpozioanelor internaţionale menţionate anterior, Institutul a primit vizita următorilor profesori şi cercetători: în 2004, Vasilea Mihali (Austria); Thomas Krefeld, Rudolf Windisch (Germania); Teresa Ferro, Roberto Merlo (Italia); Martin Maiden (Marea Britanie); Joanna Porawska (Polonia); Ana Bantoş, Silviu Berejan, Nicolae Bileţchi, Felicia Cenuşă, Anatol Ciobanu, Teodor Cotelnic, Nicolae Leahu, Gheorghe Popa, Maria Şleahtiţchi (Republica Moldova); Fernando Sánchez Miret (Spania); Grigore Bostan, Lora Bostan, Polina Kiseolar, Liubov Lazarenco, Sergyi Luchkanyn, Aliona Yakobets (Ucraina); Mihaela Bucin, Ana Hoţopan (Ungaria); în 2005, Liubov Lazarenco (Germania – Ucranina); Teresa Ferro, Roberto Merlo (Italia); Ana Bantoş, Silviu Berejan, Anatol Ciobanu, Alexandru Dârul, Anatol

Gavrilov (Republica Moldova); Sergyi Luchkanyn (Ucraina); în 2006, Mădălina Diaconu, Michael Metzeltin (Austria); Ivana Olujič (Croația); Florica Courriol, Jean-Louis Courriol, Christian Tremblay (Franța); Ingrid Băltăgescu, Alexandra Șarov, Rudolf Windisch (Germania); Konstantin Pawljuk (Germania, Republica Moldova); Teresa Ferro, Roberto Merlo, Raffaella Padalino (Italia); Ana Bantoș, Silviu Berejan, Grigore Cantâr, Mihai Cimpoi, Alexandru Dîrul, Valentina Enachi, Violina Galaicu, Anatol Gavrilov, Svetlana Korolevski, Nicolae Leahu, Dumitru Olărescu, Gheorghe Popa, Ala Sainenco, Maria Șleahtițchi, Violeta Tipa, Lilia Trincă, Lucia Țurcanu, Nina Zgardan (Republica Moldova); Joanna Porawska (Polonia); Maria Aldea, Claudia Chircu, Dana-Marina Dumitriu (România, Fran•a); Cornel Munteanu (România, Ungaria); Delia Cristea, Juan José Ortega Román (Spania); Keith Hitchins, Ileana Orlich (Statele Unite ale Americii); Sergyi Luchkanyn, Natalia Stratanovska (Ucraina).

7.2. Volumul *Identitatea limbii și literaturii române în perspectiva globalizării* (ed. Ofelia Ichim și Florin-Teodor Olariu), Iași, Editura Trinitas, 2002, este inclus, din aprilie 2004, în baza de date *Linguistics an Language Behaviour Abstracts*, San Diego, SUA.

În volumul *Scientific Research in the Romanian Academy Institute*, București, 2006, 368 p., a fost publicată prezentarea în limba engleză a activității desfășurate în cadrul Institutului de Filologie Română „A. Philippide" (p. 22–26).

8. Institutul de Filologie Română „A. Philippide" în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide" a inițiat, în primăvara anului 2005, ciclul de conferințe *Filologia ieșeană – tradiție și perspective europene*, în cadrul căruia au avut loc următoarele prelegeri:

– *Începuturile lingvisticii comparativ-istorice*, susținută de Prof.Dr.Dr.h.c.mult. Rudolf Windisch (Institutul de Romanistică din Rostock, Germania), Membru de onoare al Asociației Culturale „A. Philippide", 11 mai 2005;

– *Un Sadoveanu necunoscut*, susținută de prof.univ. dr. doc. Constantin Ciopraga, membru de onoare al Academiei Române, Director onorific al Institutului de Filologie Română „A. Philippide", 23 iunie 2005;

– *Învățământul – cale privilegiată a francofoniei românești*, susținută de prof.univ.dr. Marina Mureșanu-Ionescu, șefa Catedrei de limba și literatura franceză de la Facultatea de Litere a Universității „Al. I. Cuza" din Iași, 26 septembrie 2005;

– *Petru Caraman – omul*, susținută de prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru, Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, șeful departamentului de etnografie și folclor al Institutului de Filologie Română „A. Philippide", 25 noiembrie 2005;

– *Filologi clasici ieșeni cu renume european*, susținută de prof. univ. dr. Traian Diaconescu de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, 24 februarie 2006;

– *Limba română la Universitatea din Iaşi după 1945*, susţinută de prof. univ. dr. Gavril Istrate, 28 aprilie 2006;

– *Orientări în cercetarea dialectologică din centrul universitar Iaşi*, susţinută de prof. univ. dr. Stelian Dumistrăcel, Universitatea „Al. I. Cuza" din Iaşi, şeful departamentului de dialectologie al Institutului de Filologie Română „A. Philippide", 26 mai 2006.

Au fost publicate următoarele numere ale revistei „Philologica Jassyensia": anul I, nr. 1–2, 2005, 302 p. şi anul II, nr. 1, 2006, 222 p. – publicaţie a Asociaţiei Culturale „A. Philippide", cotată CNCSIS din 2006.

9. În această perioadă, titlul de „doctor în filologie", le-a fost confirmat colegelor Luminiţa Botoşineanu, cercet.şt.princ.gr. III, cu teza *Graiul de pe cursul superior al Someşului Mare* (18 decembrie 2003), Elena Dănilă, cercet.şt.princ. gr. III, cu teza *Vechi şi nou în sintaxa limbii române* (20 noiembrie 2004) şi Mioara Săcrieru-Dragomir, cercet.şt.princ.gr. III, cu teza *Hronograf den începutul lumi... (1650–1689). Studiu lexicologic* (24 iunie 2006).

10. Premii şi distincţii:

– Dr. Dan Mănucă a fost distins cu Ordinul „Meritul Cultural în grad de Comandor", prin Decret nr. 33 din 7 februarie 2004, pentru activitatea sa din domeniul literaturii.

– Dr. Florin Faifer a fost distins cu Ordinul „Meritul Cultural în grad de Cavaler", prin Decret nr. 128 din 11 martie 2004, pentru activitatea sa în domeniul literaturii.

– Dr. Mircea Ciubotaru a fost distins cu Ordinul „Meritul Cultural în grad de Cavaler", prin Decret nr. 208 din 2 aprilie 2004. Este membru în Consiliul de Onoare al Ordinului „Meritul Cultural", prin Decret nr. 633 din 15 iulie 2005.

– Dr. I. H. Ciubotaru a fost distins cu Ordinul „Meritul Cultural în grad de Cavaler", prin Decret nr. 208 din 2 aprilie 2004.

– Lucrarea *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina*, III. *Prospect*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, XX + 46 p. Autori: Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion Florea, Ion Nuţă, Adrian Turculeţ; colaboratori: de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Luminiţa Botoşineanu, Doina Hreapcă, Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu şi, de la Institutul de Informatică Teoretică al Filialei Iaşi a Academiei Române, Vasile Apopei, Silviu Bejinariu, Cătălin Bulancea, a fost distinsă cu Premiul „Octav Mayer" al Filialei Iaşi a Academiei Române, în cadrul deschiderii festive a Zilelor Academiei Române, Iaşi, 8 septembrie 2006.

Gabriela Haja
Adina Hulubaş

CĂRȚI ȘI REVISTE PRIMITE LA REDACȚIE
(2004 – 2006)

A. *Cărți*

*** *Abgrenzung-Eingrenzung. Komparatistische Studien zur Dialektik kultureller Identitätsbildung*, Göttingen, 2004, 578 p.

*** *Aleksei Remizov's Prud (The Mere). The final text of the novel*, Berkeley, 2004, 390 p.

AUSTERMANN, FRANK, *Von der Tora zum Nomos. Untersuchungen zur Übersetzungsweise und Interpretation im Septuaginta- Psalter*, Göttingen, 2003, 232 p.

BINDER-IIJIMA, EDDA, *Die Institutionalisierung der rumänischen Monarchie unter Carol I. 1866–1881*, München, 2003, 628 p.

CAPOGROSSI COLOGNESI, LUIGI, *Max Weber und die Wirtschaft der Antike*, Göttingen, 2004, 432 p.

*** *The Chakhar Dialect of Mongol: A Morphological Description by Borjigin Sechenbaatar*, Helsinki, 2003, 216 p.

ESTILL, DENNIS, *Diachronic change in Erzya word stress*, Helsinki, 2004, 250 p.

*** *Études et documents balkaniques et méditerranéens*, 26, Paris, 2003, 96 p.

*** *Études et documents balkaniques et méditerranéens*, 27, Paris, 2004, 74 p.

*** *Études roumaines et aroumaines*, VII, Paris–Bucarest, 2002, 118 p.

*** *Études roumaines et aroumaines*, X, Paris–Bucarest, 2006, 96 p.

FEOKTISTOV, ALEKSANDR ja SAARINEN, SIRKKA, *Mokšamordvan murteet*, Helsinki, 2005, 436 p.

*** *Gesetz und Vertrag I. 11. Symposion der Kommission „Die Funktion des Gesetzes in Geschichte und Gegenwart"*, Göttingen, 2004, 172 p.

*** *Gesetz und Vertrag II. 12. Symposion der Kommission „Die Funktion des Gesetzes in Geschichte und Gegenwart"* , Göttingen, 2005, 192 p.

GIERL, MARTIN, *Geschichte und Organisation. Institutionalisierung als Kommunikationsprozess am Beispiel der Wissenschaftsakademien um 1900*, Göttingen, 2004, 668 p.

GRÜNTHAL, RIHO, *Finnic adpositions and cases in change*, Helsinki, 2003, 236 p.

HANHART, ROBERT, *Text und Textgeschichte des 2. Esrabuches*, Göttingen, 2004, 414 p.

HODASEVICI, VLADISLAV, *Puşkin i poetî evo vremeni*, tom vtoroi, Berkeley, 2001, 598 p.

*** *Hundert Jahre Papsturkundenforschung. Bilanz-Methoden-Perspektiven*, Göttingen, 2003, 400 p.

IAROŞ, EMILIA IOANA, *Slovacii din Şinteu. Între îmbătrânire şi migraţie*, Paris, 2006, 64 p.

IRIMIA, SIGRID, *A Quoi Bon La Littérature? Eugène Ionescos Poetik des Audrucks*, Heidelberg, 2005, 266 p.

KAISER, OTTO, *Zwischen Reaktion und Revolution. Hermann Hupfeld (1796–1866) ein deutsches Proffessorenleben*, Göttingen, 2005, 304 p.

*** *K.F. Karjalainens südostjakische Textsammlungen*, Band III. *Kommentare zu den Texten von Edith Vértes*, Helsinki, 2004, 388 p.

KEHR, PAUL FRIDOLIN, *Ausgewählte Schriften*: Band I, XXIV+670 p., Band II, VIII+671–1418 p., Göttingen, 2005.

*** *Kroatien Kultur-Sprache-Literatur*, Göttingen, 2005, 254 p.

LEFÈVRE, ECKARD, *Studien zu den Quellen und zum Verständnis des Prometheus Desmotes*, Göttingen, 2003, 190 p.

LEHISTE, I., N. AASMÄE et al., *Erzya prosody*, Helsinki, 2003, 138 p.

*** *Muistoja Liivinrannasta. Liivin kieltä Ruotsista*, Helsinki, 2006, 196 p.

NIEMI, JARKKO, ANASTASIA LAPSUI, *Network of songs. Individual songs of the Ob'Gulf Nenets: Music and local history as sung by Maria Maksimovna Lapsui*, Helsinki, 2004, 202 p.

*** *Die Präsenz der Antike im Übergang vom Mittelalter zur Frühen Neuzeit*, Göttingen, 2004, 428 p.

RÖHRBORN, KLAUS, *Interlinguale Angleichung der Lexik. Aspekte der Europäisierung des türkeitürkischen Wortschatzes*, Göttingen, 2003, 252 p.
SCHUBERT, ERNST, *Königsabsetzung im deutschen Mittelalter. Eine Studie zum Werden der Reichsverfassung*, Göttingen, 2005, 614 p.
SMARCZYK, BERNHARD, *Timoleon und die Neugründung von Syrakus*, Göttingen, 2003, 188 p.
STACKMANN, KARL, *Philologische Untersuchungen zur Ausgabe der kleineren Dichtungen Heinrichs von Mügeln*, Göttingen, 2004, 230 p.
TYSLIK, HANNELORE, *Dunkles Dichten in der rumänischen Moderne. Ion Barbu: Joc secund*, Heidelberg, 2005, 294 p.
ULLMANN, MANFRED, *Die Relativierung der Genus-Verbi-Opposition auf der Ebene der Partizipien. Ein Beitrag zur arabischen Lexikographie*, Göttingen, 2005, 112 p.
WAGNER, CHRISTIAN J., *Polyglotte Tobit-Synopse.Griechisch-Lateinisch-Syrisch-Hebräisch-Aramäisch*, Göttingen, 2003, 242 p.
WAHL, OTTO, *Die Sacra-Parallela-Zitate aus den Büchern Josua, Richter, ½ Samuel, ¾ Konige sowie ½ Chronik*, Göttingen, 2004, 158 p.
WEVERS, J.W., D. FRAENKEL, *Studies in the Text Histories of Deuteronomy and Ezekiel*, Göttingen, 2003, 116 p.

B. *Reviste*

„Acta Iadertina", Casopis odjela za filozofiju, odjela za pedagogiju i odjela za sociologiju, god 1, 2004, Zadar.
„Annales Universitatis Mariae Curie-Sklodowska", Sectio FF. Philologiae, XXII, 2004, Lublin.
„Banatica". Beitrage zur deutschen Kultur, 1–2, 2003, München.
„Boletín de la Réal Academia Española", tomo LXXXII, cuaderno CCLXXXV, CCLXXXVI, 2002; tomo LXXXIII, cuaderno CCLXXXVII, CCLXXXVIII, 2003; tomo LXXXIV, cuaderno CCLXXXIX, CCXC, 2004, Madrid.
„Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne", XX, 79, 237–240/2001; XX, 80, 241–244/2002–2004, Liège.
„Filología", XXXII, 1–2/1999, Buenos Aires.
„Journal de la Société Finno-Ougrienne", 90, 2004, Helsinki.
„Ladinia". Sföi culturâl dai ladins dles Dolomites, XXVI–XXVII, 2002–2003, San Martin de Tor.
„Lares". Rivista trimestriale di studi demo-etno-antropologici, LXVIII, 3/2002; LXIX, 1, 2, 3/2003; LXX, 1/2004, Firenze.
„Literatura ludowa". Dwumiesięcznik naukowo-literacki, 1–6/2003; 1–6/2004; 1–6/2005, Wrocław.
„Mentalities. Mentalités". An interdisciplinary journal. Un journal interdisciplinaire, XVIII, 2/2004; XIX, 1, 2/2005; XX, 1/2006, Hamilton, N.Z.
„Radovi". Razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 18, 2002, Zadar.
„Radovi". Razdio povijesnih znanosti, 27, 2001, Zadar.
„Revista de filología española", LXXXIV, fasc.1, 2/2004; LXXXV, fasc. 1, 2/2005, Madrid.
„Revue de linguistique romane", 67, 265–268/2003; 68, 269–270/2004; 69, 273–276/2005; 70, 277–278/2006, Strasbourg.
„Schweizerisches Archiv für Volkskunde", 99, 1, 2/2003; 100, 1, 2/2004; 101, 1, 2/2005; 102, 1/2006, Basel.
„Die Sprache". Zeitschrift für Sprachwissenschaft, 43, 1/2002–2003; 44, 1–2/2004, Wien.
„Studia linguistica". A Journal of General Linguistics, 57, 2/2003; 58, 1, 2, 3/2004; 59, 1, 2–3/2005, Lund.
„Studies in the Linguistic Sciences", 32, 1, 2/2002, Illinois.
„Südost-Forschungen". Internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas, 61–62, 2002–2003, München.
„Ziva Antika. Antiquité vivante", 53, 1–2/2003, Skopje.